

EIMAJAANÜIN'JATÜ WAYUUNAIKIRÜ'Ü KARALOUTTA “POLOO SHIKIIMÜIN JUYAA SÜNAIN AMÜIWA'AIN” MAKAAT ANÜLIA

FÉLIX CARRILLO HINOJOSA

Eimajüi otta Akuyamajüi Akuaitpaa

Tüü karaloutta mulousükalü anülia, pütchimajat'kalü nütuma Gabriel García Márquez, eimajaanüin'jatü wayuunaikirü'ü. Níaa Félix Carrillo Hinojosa kapuleeruaka'ain sünain achuntaa sükuaitpa tü pütchi karalouttalü'kalü sajapulüjee Carmen Barcells, sa'u shiain kanüliamain nükaralouse chii alijuna kakümalakai. Eeshii wayuu sulü'ü tü mma Wajiira, painwaakalü sulü'ü Kolompia sümaa Wenesuela, sünain tütshiin nayaa süpüla anainjatüin seimajia tü pütchi wayuunaikirüinjat'kalü. Eejatü ouutkajawaa so'u tü piama shikii pienchitua mi'iraa ojutalaawait'kalü Ichitki, no'u chii kashii

mayo münakai, süpüla painwaajirain naa akumajaashiinjanakana karaloutta wayuunaikirü'ü, sünain sünüliamaajanain nayaa tü Shikii Ekirajia'pülee Wajiira münakalü, otta sümaa tü Skikii Ekirajia'pülee chejewat'kalü Zulia. Nayajaa kanüliamajanain süwalakaje'ria mmapaa'pünaa tü pütchi karalouttalüinjat'kalü sükaa wayuunaiki.

So'u tüü antirawaa'kalü namaa wayuui'rua eejatü tü shikiipüjüna'kalü Ministerio de Cultura münakalü, Paula Marcela Moreno Zapata, sünain analu'lüin sünüiki süpülerua tü eimajaa'kalü karaloutta wayuunaikirü'ü:

Lingüista María Margarita Pimienta Prieto Uliana, Félix Carrillo Hinojosa, antropólogo Nemesio Montiel Fernández, Ja'yaliyuu, lingüista Justo Pérez Van-Leenden y Jakeline Epiayuu

“kapülainsü nain naa wayuukana sa'u neimajüin sülü'ü wayuunaiki tü pütchi karalouttalü'kalü nütüma chii anainshikai Gabriel García Márquez sümaka'a”.

Félix Carrillo Hinojosa con el antropólogo Nemesio Montiel Fernández Ja'yaliyuu, el lingüista José Ángel Fernández Wuliana y el Pintor Guillermo Ojeda Jayariyu

Niaa chii wayuu ashajüit'kai Nemesio Montiel Fernández Ja'yaliyuu alaülerüinjait'ka nain na'aka naa sünüliamashiikana Shikii Ekirajia'pülee Zulia, namaa Jorge Pocatererra Aapüshana, Edixa Montiel Ja'yaliyuu, Luís Beltrán, José Ángel Fernández Wuliana, otta müshii naa alijuna Emilio Mosonyi, José Álvarez sümää Clotilde Navarro, nayajaa eejirain'jana sünain napüjü'yain sülüjee tü mma süwalaata'kalü woummain. “asoutiraa tüü karalouttakalü sükaa wayuunaiki shiajaaya nee sajaa'pülia wakuaitpa sülü'ü tü wayuuwaakalü” nümaka'a Nemesio Montiel. Otta müshii naa sünüliamaashiikana Shikii Ekirajia'pülee Wajiira, alaületshiikana sütuma María Margarita Pimienta, wayuu Uliana, niaa Justo Pérez Van-Leenden, otta Guillermo Ojeda Jayariyu sümää Jakeline Romero Epiayuu, nayajaa kawaralaka achiki sükalio'u tü antirawaa mulousükalü sünain mi'iraa, wanajiraa sümää sünülia tü Ouutkawawaa Mulousükalü Natuma Pütchipü'üirua. “Kanüliamaasü wourala wayuukana sütuma shipeimajünüin tü karaolutta'kalü sülü'ü wayuunaiki”, sümaka'a María Margarita Pimienta.

Kulematsü sa'in tü shikipüjüna'kalü sülaülaa'pia Ichitki, Cielo Redondo Mindiola, sütüma kanainpünain nakuaitpa naa wayuukana. “kapülainsü tamüin sa'u shian tüü wouutkawajapia'kalü eere sujutalain eimajia sükuaitpa tü karaloutta mulousükalü, nüshajala'kat chii kapülainshikai Gabriel García Márquez, makaa sünüiki. Otta müin chii shikipüjünakai eimajaa süküaitpa wayuu sülü'ü laüla'pia Ichitki, José Velásquez, müsüü nüiki soo'müin tü pütchi süchikimajat'kalü karaloutta wayuunaikirüinjat'kalü: “tü wayuuwaa'kalü kajaa'pülainsü süpüla wayuunaikirü'ün atumaa tü pütchi sülüjat'kalü tüü karaloutta kapülainsü'kalü”.

Eekai tü süpülashiwoupia'kalü wayuu, sünain lümapaa'jeen sütsin tü pütchi sümäiwa'jatü natuma pütchipü'üirua, atüjeet'nüsü süchiki waneepiain shawatüin soo'müin tüü akuaitpaa'kalü sütüma wayuu, sünain katsinjirain shiaa süpülamüin kasaa ee ootüin anainpünaa. “asoutiraa sükaa wayuunaiki tü pütchi karalouttalüjat'kalü shiajaa'ya nee ojotalaa wanee ounejaa na'in naa wouliwou'kalii süpüla nasout'tüin, nashajüin otta nasout'tirüin tü wanüikikalü, sünain nainruin'jatüin ma'i tü wayuuwaa'kalü”, müsüü nüiki chii wayuu Jayariyu ashajüit'kai.

Eenjatü chayaa Marakaya wanee ouutkawawaa so'u najattia chii kashii Junio münakai, süpülamüin akumajaa seimajia tü karalout'takalü natuna naa sünüliamashiikana Shikii Ekirajiapülee Zulia sümää Wajiira.

“Katou'yülii na'in chii Gabriel García Márquez müinjatüjaa tü wanüikikalü. Otta müsii tü nükaralouse pütchimajaat'kalü nütüma waneepiasü katou'lüin süküaitpa, sünain nayain naa wayuukana kapüleruain a'in sütsin tü katouwaa'kalü a'in sümää tü alapüjaa'kalü a'in sülü'ü tü mma America münakalü”.